

Środa, 14 września 2011 r.

Działalność Komisji Petycji w roku 2010

P7_TA(2011)0382

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie działalności Komisji Petycji w 2010 r. (2010/2295(INI))

(2013/C 51 E/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie działalności Komisji Petycji,
 - uwzględniając art. 24, 227, 258 i 260 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 48 i art. 202 ust. 8 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A7-0232/2011),
- A. mając na uwadze znaczenie procedury składania i rozpatrywania petycji oraz szczególne uprawnienia, które powinny umożliwić właściwej komisji poszukiwanie rozwiązań i ochronę obywateli UE składających petycje do Parlamentu,
- B. mając na uwadze, że należy zwiększyć udział obywateli w procesie decyzyjnym w UE, by zwiększyć jej umocowanie demokratyczne i poczucie odpowiedzialności,
- C. mając na uwadze, że Parlament bezpośrednio reprezentuje obywateli UE, a prawo do składania petycji daje im możliwość zwrócenia się do swoich przedstawicieli, gdy uznają, że naruszono ich prawa, i gdy przedmiot ich petycji leży w zakresie działalności Unii Europejskiej,
- D. mając na uwadze, że stosowanie europejskiego prawodawstwa ma bezpośredni wpływ na obywateli i mieszkańców UE oraz że to oni mogą najlepiej ocenić skuteczność tego prawodawstwa i jego niedostatki oraz zgłaszać luki prawne, które należy uzupełnić, by zagwarantować lepsze stosowanie prawodawstwa wspólnotowego przez poszczególne państwa członkowskie, a także mając na uwadze, że Komisja Petycji powinna być preferowanym punktem kontaktowym,
- E. mając na uwadze, że Parlament – za pośrednictwem Komisji Petycji – ma obowiązek zbadania wspomnianych zagadnień i zaoferowania obywatelom najlepszych rozwiązań, a żeby to osiągnąć, Komisja Petycji stale zacieśnia współpracę z Komisją, Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, innymi komisjami parlamentarnymi, europejskimi organami, agencjami i sieciami oraz państwami członkowskimi,
- F. mając jednak na uwadze, że w niektórych przypadkach państwa członkowskie nadal niechętnie odnoszą się do aktywnej współpracy z właściwą komisją, np. nieuczestnicząc w jej posiedzeniach i nieodpowiadając na kierowane do nich pisma; mając na uwadze, że świadczy to o braku lojalnej współpracy z instytucją,
- G. mając jednak na uwadze, że wiele państw członkowskich wykazuje się wysokim poziomem współpracy, rozwiązując wraz z Parlamentem problemy poruszane przez obywateli w petycjach,

Środa, 14 września 2011 r.

- H. mając na uwadze wkład służb Komisji w procedurę rozpatrywania petycji w formie przedstawianych wstępnych ocen wielu otrzymanych petycji,
- I. mając na uwadze, że stopień specjalizacji i różnorodność tematów poruszanych w petycjach wymaga zacieśnienia współpracy z pozostałymi komisjami parlamentarnymi w przypadkach, gdy ich opinia jest niezbędna do odpowiedniego rozpatrzenia petycji,
- J. mając na uwadze, że liczba petycji otrzymanych przez Parlament w 2010 r. była nieznacznie niższa od liczby odnotowanej w roku 2009 (odpowiednio 1 655 i 1 924 petycji, co oznacza spadek o 14%),
- K. mając na uwadze, że dzięki dobrej współpracy nawiązanej z właściwymi służbami Parlamentu w 2010 r. nie zarejestrowano 91 (4,7%) złożonych przez obywateli skarg niespełniających minimalnych warunków niezbędnych do uznania ich za petycje, co jest zgodne z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu rocznym za 2009 r., by nie rejestrować petycji niespełniających minimalnych wymogów,
- L. mając na uwadze, że liczba petycji uznanych za niedopuszczalne w 2010 r. (40%) wskazuje, że należy kontynuować starania o lepsze informowanie obywateli o zakresie kompetencji Komisji Petycji oraz o roli poszczególnych instytucji UE,
- M. mając na uwadze, że procedura składania i rozpatrywania petycji może uzupełniać inne europejskie środki dostępne obywatelom, takie jak możliwość złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich lub do Komisji,
- N. mając na uwadze, że obywatelom przysługuje prawo do szybkiego uzyskania satysfakcji, którego centralnym punktem jest wskazanie rozwiązań, oraz że Parlament wielokrotnie zwracał się do Komisji o korzystanie przez nią z uprawnień przyznanych jej jako strażniczce Traktatów, by reagować na naruszenia prawa europejskiego zgłaszane przez składających petycje, zwłaszcza gdy naruszenia te wynikają z transpozycji prawodawstwa UE na szczeblu krajowym,
- O. mając na uwadze, że wiele petycji wciąż odzwierciedla obawy związane z transponowaniem i wdrażaniem europejskich przepisów dotyczących środowiska naturalnego i rynku wewnętrznego, oraz mając na uwadze, że Komisja Petycji zwracała się już wcześniej do Komisji o nasilenie kontroli w tych obszarach i poprawę ich skuteczności,
- P. mając na uwadze, że chociaż Komisja może w pełni zweryfikować zgodność z prawem UE dopiero po wydaniu przez władze krajowe ostatecznej decyzji, to jednak należy jak najwcześniej sprawdzać, zwłaszcza w odniesieniu do środowiska naturalnego, poprawność stosowania przez władze lokalne, regionalne i krajowe wszystkich wynikających z prawa UE istotnych wymogów proceduralnych, w tym zastosowania zasady ostrożności,
- Q. mając na uwadze bardzo wysoką liczbę petycji związanych z przedsięwzięciami mogącymi hipotetycznie wpływać na środowisko, oczekuje podjęcia w Komisji Petycji refleksji na temat rozpatrywania tych petycji dotyczących przedsięwzięć poddawanych procedurze konsultacji publicznych, by zoptymalizować termin podejmowania decyzji przez tę komisję, zarówno z punktu widzenia składającego petycję, jak i w stosunku do stanu zaawansowania danego przedsięwzięcia,
- R. mając na uwadze znaczenie zapobiegania dalszej nieodwracalnej utracie różnorodności biologicznej, zwłaszcza na obszarach Natura 2000, oraz zobowiązanie państw członkowskich do zagwarantowania ochrony specjalnych obszarów na mocy dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG) i dyrektywy ptasiej (79/409/EWG),

Środa, 14 września 2011 r.

- S. mając na uwadze, że w petycjach podkreśla się wpływ prawodawstwa europejskiego na życie codzienne obywateli UE, oraz uznając potrzebę podjęcia wszelkich niezbędnych działań na rzecz utwierdzenia postępów w dziedzinie umacniania praw obywateli UE,
- T. mając na uwadze znaczną liczbę petycji oczekujących na rozpatrzenie ze względu na postępowania w sprawie uchybień wszczęte przez Komisję, a także mając na uwadze, że w poprzednim sprawozdaniu z działalności oraz w opinii w sprawie rocznego sprawozdania Komisji dotyczącego kontroli wdrażania prawa wspólnotowego Komisja Petycji zaapelowała o regularne informowanie jej o przebiegu postępowań w sprawie uchybień wskazywanych w petycjach,
- U. mając na uwadze zalecenia Komisji Petycji w wyniku misji rozpoznawczych w Huelvie (Hiszpania), Kampanii (Włochy) i Vorarlbergu (Austria), dotyczących gospodarowania toksycznymi odpadami i odpadami komunalnymi oraz przeniesienia do prawa krajowego dyrektywy o wpływie na środowisko,
- V. mając na uwadze ust. 32 swojej rezolucji z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie działalności Komisji Petycji w roku 2009 ⁽¹⁾ dotyczący wniosku Parlamentu o dokonanie przeglądu procesu rejestracji petycji,
- W. mając na uwadze, że Komisja Prawna wydała opinię dotyczącą petycji 0163/2010 złożonej przez P.B. (Niemcy) w sprawie dostępu strony trzeciej do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w związku z orzeczeniami w trybie prejudycjalnym,
1. wyraża nadzieję, że Parlament i Komisja Petycji będą czynnie zaangażowane w rozwój inicjatywy obywatelskiej, by w pełni zrealizować jej cele oraz zapewnić większą przejrzystość procesu decyzyjnego w UE, dając obywatelom możliwość proponowania udoskonaleń, zmian lub uzupełnień w prawodawstwie UE, a przy tym unikając wykorzystywania tego otwartego dla obywateli forum wyłącznie do celów medialnych;
 2. uważa, że Komisja Petycji jest najważniejszą komisją do realizacji zadania polegającego na monitorowaniu inicjatyw obywatelskich rejestrowanych w Komisji Europejskiej;
 3. wnioskuje, by inicjatywy obywatelskie, pod którymi w wymaganym terminie nie zebrano miliona podpisów, można było przekazywać Komisji Petycji w celu przeprowadzenia bardziej szczegółowej debaty;
 4. wnosi, by to Komisja Petycji reprezentowała Parlament na prowadzonym przez Parlament i Komisję Europejską publicznym wysłuchaniu przedstawicieli obywateli, których inicjatywa zyskała milion podpisów, dzięki czemu Komisja Petycji będzie mogła wnieść w prace związane z wysłuchaniem swoje doświadczenie i legitymację;
 5. zwraca uwagę na rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej ⁽²⁾ – nowy instrument umożliwiający uczestnictwo obywateli w sprawach UE;
 6. zauważa, że do Parlamentu wpłynęły petycje związane z kampaniami, w których zebrano ponad milion podpisów, co dowodzi jego doświadczenia w stosunkach z obywatelami, ale nalega, by informować obywateli o różnicy między tym rodzajem petycji a przyszłą inicjatywą obywatelską;
 7. przypomina, że wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony Karta praw podstawowych zyskała prawnie wiążący charakter, i podkreśla znaczenie Karty jako nowego impulsu dla działań Unii i państw członkowskich w tym zakresie; wyraża nadzieję, że Komisja Europejska, jako strażniczka Traktatów, dołoży wszelkich starań w celu zapewnienia skutecznego stosowania praw podstawowych zapisanych w Karcie;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0261.

⁽²⁾ Dz.U. L 65 z 11 3.2011, s. 1.

Środa, 14 września 2011 r.

8. odnotowuje komunikat Komisji pt. „Strategia skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską” i uważa, że należy rozwijać, wspierać i utwierdzać autentyczną kulturę praw podstawowych nie tylko w instytucjach UE, ale również w państwach członkowskich, zwłaszcza przy stosowaniu i praktycznym wdrażaniu prawa UE; zauważa, że wspomniane w strategii środki informacyjne dotyczące roli i uprawnień Unii w dziedzinie praw podstawowych powinny być szczegółowe i kompleksowe, aby zapobiec przyszłemu dowolnemu przyznawaniu i odrzucaniu kompetencji w stosunkach między Komisją a państwami członkowskimi, zwłaszcza w newralgicznych kwestiach;

9. podkreśla jednak, że mimo dużej liczby petycji dotyczących praw zapisanych w Karcie Komisja stale – ze względu na brak narzędzi – odmawia podejmowania działań zapobiegających rażącemu naruszaniu praw podstawowych w państwach członkowskich;

10. z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie UE do europejskiej konwencji praw człowieka, gdyż oznacza to przyznanie Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka właściwości do rozpatrywania działań UE;

11. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez Komisję roku 2013 Europejskim Rokiem Obywatelstwa, by zainicjować debatę nad obywatelstwem europejskim oraz informować obywateli UE o przysługujących im prawach oraz o istnieniu demokratycznych narzędzi, które obywatele mają do dyspozycji, by domagać się przestrzegania tych praw; uważa, że należy wykorzystać Europejski Rok Obywatelstwa do szerszego rozpowszechniania informacji na temat nowej inicjatywy obywatelskiej, aby od samego początku zapobiegać dużej liczbie dokumentów uznawanych za niedopuszczalne, jak ma to nadal miejsce w przypadku petycji; ponadto uważa, że należy też poddać pod dyskusję kwestię ograniczonego zakresu zastosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

12. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie na portalu „Prawa obywateli UE” (Your EU Rights) punktu kompleksowej obsługi umożliwiającego obywatelom uzyskanie informacji, złożenie skargi lub odwołania; z zadowoleniem przyjmuje podjęte przez Komisję środki upraszczające usługi dla obywateli, służące informowaniu ich o prawach przysługujących im na szczeblu europejskim oraz o dostępnych im środkach odwoławczych w przypadku naruszenia prawa; podkreśla konieczność lepszego informowania i większej przejrzystości ze strony europejskich instytucji, zwłaszcza przez gwarantowanie łatwego dostępu do dokumentów;

13. przypomina swoją rezolucję w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2009 r. i apeluje do rzecznika o zagwarantowanie dostępu do informacji i poszanowanie prawa do dobrej administracji, gdyż są to warunki niezbędne, by obywatele mieli zaufanie do instytucji; popiera zalecenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skierowane do Komisji w związku ze skargą 676/2008/RT dotyczącą nadmiernych opóźnień w udzielaniu Rzecznikowi odpowiedzi;

14. zauważa, że petycje otrzymane w 2010 r. w dalszym ciągu skupiają się na obszarze środowiska naturalnego, praw podstawowych, rynku wewnętrznego i wymiaru sprawiedliwości; zaznacza, że jeśli chodzi o rozmieszczenie geograficzne, najwięcej petycji dotyczyło jednego z państw członkowskich – Hiszpanii (16%) – oraz całej UE (16%), następnie zaś Niemiec, Włoch i Rumunii;

15. dostrzega znaczenie działań składających petycje na rzecz ochrony środowiska w UE, zważywszy że większość petycji dotyczy oceny wpływu na środowisko, przyrody, ścieków, zarządzania jakością wody i ochrony zasobów, jakości powietrza i hałasu, gospodarowania odpadami i emisji przemysłowych;

16. podkreśla znaczenie współpracy między Komisją a państwami członkowskimi i wyraża niezadowolenie z powodu niedbałości niektórych państw członkowskich w kwestii wdrażania i egzekwowania europejskiego prawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska;

Środa, 14 września 2011 r.

17. uważa, że Komisja powinna bardziej zdecydowanie kontrolować przestrzeganie i wdrażanie europejskiego prawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska na wszystkich etapach procedury, a nie dopiero po podjęciu ostatecznej decyzji;
18. podziela obawy wyrażane przez wielu składających petycje w związku z niezdolnością Unii Europejskiej do zagwarantowania skutecznej realizacji planu działań na rzecz różnorodności biologicznej z 2010 r.; z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z dnia 19 stycznia 2010 r. zatytułowany „Warianty wizji i celu UE w zakresie różnorodności biologicznej na okres po 2010 roku” (COM(2010)0004);
19. uważa, że Komisja musi zapewniać prawidłowe stosowanie dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, dyrektywy w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej przez państwa członkowskie, opierając się na zaleceniach właściwej komisji Parlamentu, z którą Komisja Petycji chętnie nawiąże ścisłą współpracę, by zapewnić lepsze odzwierciedlenie obaw obywateli w przyszłych działaniach na rzecz środowiska naturalnego;
20. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2009 zatytułowany „Wytyczne w celu skuteczniejszej transpozycji i stosowania dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich” (COM(2009)0313), w którym wskazano problemy często poruszane przez składających petycje, dotyczące przeniesienia wspomnianej dyrektywy do prawa krajowego i jej stosowania w codziennym życiu obywateli;
21. uznaje rolę sieci SOLVIT, która często ujawnia wskazywane przez składających petycje problemy dotyczące stosowania zasad rynku wewnętrznego, i apeluje, by w razie niewłaściwego stosowania prawodawstwa UE informować Komisję Petycji Parlamentu, gdyż procedura składania i rozpatrywania petycji może przyczynić się do doskonalenia prawodawstwa;
22. uznaje istotną rolę Komisji w pracach Komisji Petycji, które w dalszym ciągu opierają się na ekspertyzach Komisji w ocenie petycji, stwierdzaniu przypadków naruszenia prawodawstwa europejskiego i znajdowaniu rozwiązań, a także uznaje wysiłki Komisji na rzecz skrócenia łącznego czasu reakcji (średnio cztery miesiące) na wnioski Komisji Petycji o zebranie informacji, by sprawy zgłaszane przez obywateli mogły być rozwiązywane jak najszybciej;
23. z zadowoleniem przyjmuje udział w posiedzeniach Komisji Petycji poszczególnych komisarzy, którzy ściśle i skutecznie z nią współpracowali, tworząc w ten sposób ważny kanał komunikacji między obywatelami a instytucjami UE;
24. ubolewa jednak, że Komisja do tej pory nie zareagowała na ponawiane przez Komisję Petycji apele o informowanie jej o przebiegu postępowań w sprawie uchybień zgłaszanych w rozpatrywanych petycjach, gdyż comiesięczne publikowanie decyzji Komisji w sprawie postępowań o uchybienie, zgodnie z art. 258 i 260 Traktatu, nie jest satysfakcjonującą odpowiedzią;
25. przypomina, że w wielu wypadkach petycje zwracają uwagę na kwestie związane z transpozycją i wdrażaniem europejskiego prawodawstwa, i przyznaje, że wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia niekoniecznie zapewnia obywatelom natychmiastowe rozwiązanie ich problemów, można by zatem stosować inne środki kontroli i nacisku;
26. zwraca się do Komisji o należyte uznanie roli petycji w kontroli skutecznego stosowania prawa wspólnotowego, zważywszy że petycje to zazwyczaj pierwsze sygnały opóźnień w stosowaniu środków prawnych przez państwa członkowskie;

Środa, 14 września 2011 r.

27. z zadowoleniem przyjmuje obecność Rady na posiedzeniach Komisji Petycji, ale ubolewa, że obecność ta nie prowadzi do aktywniejszej współpracy, która mogłaby odblokować petycje, w których przypadku współpraca ze strony państw członkowskich miałyby decydujące znaczenie;

28. podkreśla, że udział oraz ścisła i systematyczna współpraca państw członkowskich są niezwykle ważne dla prac Komisji Petycji; zachęca państwa członkowskie do odgrywania aktywnej roli w reagowaniu na petycje dotyczące stosowania i przestrzegania przepisów prawa europejskiego, a ponadto przywiązuje szczególną wagę do obecności i aktywnej współpracy przedstawicieli państw członkowskich na posiedzeniach Komisji Petycji;

29. jest zdania, że Komisja Petycji powinna nawiązać ściślejsze stosunki robocze z odpowiednimi komisjami w regionalnych i krajowych parlamentach państw członkowskich oraz odbywać misje rozpoznawcze, by wspierać wzajemne zrozumienie petycji poruszających zagadnienia europejskie, a z drugiej strony, by poznać różne metody pracy krajowych komisji petycji, tak aby odrzucenie danej petycji przez Komisję Petycji Parlamentu Europejskiego z powodu problemów kompetencyjnych było następstwem świadomej i dalekowzrotnej decyzji;

30. odnotowuje fakt, że duża liczba składających petycje zwraca się do Parlamentu w poszukiwaniu rozwiązań w sprawach niewchodzących w zakres kompetencji UE, np. wykonania decyzji sądów krajowych czy bierności administracji różnych szczebli, i stara się zaradzić tej sytuacji, przekazując wspomniane skargi właściwym organom krajowym lub regionalnym; z zadowoleniem przyjmuje nową procedurę wdrożoną przez Dyрекję Generalną ds. Urzędu Przewodniczącego i Dyрекję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej Parlamentu w odniesieniu do rejestracji petycji;

31. zwraca uwagę na konieczność zapewnienia przejrzystości w procedurze rozpatrywania petycji: wewnątrz instytucji dzięki umożliwieniu posłom bezpośredniego dostępu do dokumentacji petycji za pomocą aplikacji E-petition oraz dzięki uproszczeniu procedury wewnętrznej i ścisłej współpracy między posłami, przewodniczącą i sekretariatem Komisji Petycji, a na zewnątrz dzięki utworzeniu interaktywnego portalu internetowego dla składających petycje; uważa ponadto, że posłowie powinni poprzez aplikację E-petition mieć dostęp do petycji, w przypadku których składający petycję wniesli o zachowanie anonimowości;

32. apeluje o niezwłoczne utworzenie portalu internetowego poświęconego petycjom, na którym udostępniony zostanie interaktywny wzór petycji, podane zostaną informacje o zadaniach Parlamentu i o tym, co można osiągnąć, składając petycję do tej instytucji, umieszczone zostaną linki do alternatywnych środków odwołania na szczeblu europejskim i krajowym oraz będą jak najbardziej szczegółowo opisane właściwości Unii Europejskiej, by nie mylono właściwości UE i właściwości krajowych;

33. zwraca się do właściwych służb administracyjnych Parlamentu o aktywną współpracę z Komisją Petycji w celu znalezienia najodpowiedniejszych rozwiązań, ponieważ portal o takich cechach przyczyniłby się znacznie do poprawy komunikacji między Parlamentem a obywatelami UE i umożliwiłby im przyłączenie się do danej petycji lub wycofanie poparcia dla niej (zgodnie z art. 202 Regulaminu);

34. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji i sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz ich komisjom ds. petycji i rzecznikom praw obywatelskich lub podobnym właściwym organom.